

İZDİVAÇ
PROGRAMLARINDA
TOPLUMSAL
CİNSİYETİN TEMSİLİ

Tebrike Kaya

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-605-258-396-8	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
İzdivaç Programlarında Toplumsal Cinsiyetin Temsili	25465
Yazar	Baskı ve Cilt
Tebrike Kaya	Uzun Dijital Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin Dilmen	BUS070060
	DOI
	10.37609/akya.1199

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

*Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com*

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	v
Giriş	1
Araştırma Hakkında	5
1. BÖLÜM	
Medya ve Toplum İncelemelerinde Dönüşüm	
Yaratan Yaklaşımlar.....	9
Eleştirel Kuram	10
Modernleşme Kuramı.....	15
Birmingham Çağdaş Kültür Çalışmaları Merkezi	22
İdeoloji ve Althusser'in İdeolojik Aygıtları	29
Gramsci ve Hegemonya.....	34
Hall'un İdeoloji Yaklaşımı	39
Foucault'da Söylem ve Biyo-İktidar	44
2. BÖLÜM	
Feminist Yaklaşımda Toplumsal Cinsiyet ve Aile	53
Feminizm Ve Toplumsal Cinsiyet	54
Türkiye'de Feminist Hareket	61
Kamusal / Özel Alan Ayrımı.....	70
Özel Olan Politikdir	76
Evlilik Kurumu Ve Ataerkil Pazarlık	82
Türkiye'de Modern Ailenin Kuruluşu.....	95
3. BÖLÜM	
Gerçeklik Televizyonu Örneği Olarak İzdivaç Programları	109
İdeolojik Bir Aygıt Olarak Televizyon	110
Gerçeklik Televizyonu, Belgesel ve Talk Show	119
Reality Show ve Gerçeklik Televizyonu.....	125
Televizyonda Görücüye Çıkmak	128
İzdivaç Programlarına Özgü Özellikler.....	133
<i>Esra Erol'da Evlen Benimle</i> Programının Biçim ve Anlatı Özellikleri	136
<i>Su Gibi</i> Programının Biçim ve Anlatı Özellikleri.....	140
İzdivaç Programlarında Katılım ve Söyleme Davet.....	144
Sunucular, Uzmanlar ve Adaylar	146

4. BÖLÜM

İzdivaç Programlarının Eleştirel Söylem Analizi	151
Evlilik Kriterlerinin Önemi.....	151
Eşler Arasındaki Yaş Farkı	158
Aylık Gelir, Evlilik ve Aşk Arasındaki İlişki.....	170
Evlilik Yolundaki Gayrimenkul Sorunları	183
Görünmeyen Emek Ev-İşi.....	190
Evlilik Sayısı ve Çocuk Sorunu.....	196
Annelik-Babalık	208
Eş Adaylarında Olması İstenen Nitelikler.....	216
Sonuç	223
Toplumsal Cinsiyet Anlayışı	223
Kadınlık ve Erkeklik Rollerine İlgili Söylemler	224
Ataerkil Kapitalist Sistem ve Devlet Söylemi.....	226
Medyanın, Gençlerin ve Kadınların Dönüştürücü Gücü	232
Kaynakça	235

ÖNSÖZ

Bu kitap 2014 yılında tamamlanan doktora tezime dayanıyor. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini evli ve çocuklu bir kadın olarak yaptığım için olsa gerek, aile ve evlilik kurumu daima bilimsel ilgi alanıma giren konular arasında oldu. İletişim Bilimleri doktorası yaptığım dönemde, evlilik programları gündüz kuşağının en popüler televizyon programları arasında bulunuyordu. Dolayısıyla tez konusunu belirlemek benim için hiç de zor olmadı. Yine antropolog gözüyle ama bu defa kitle iletişim araçları, insan ve toplum etkileşimini irdeleyen bir disiplin çerçevesinde, televizyonda sunulan evlilik, kadınlık ve erkeklik temsillerini inceleme fırsatı buldum.

Tez yazma süreci meraklı ve heyecanlı bir sorgulama sürecine dönüştü. İzdivaç programlarındaki *ataerkil pazarlıklar* benim evliliğimde ilk kez görünür oldular. Bu çalışma, evlilik kurumunu farklı bir yerden görmemi sağladığı gibi televizyonun kadınlık ve erkeklik rollerini nasıl ürettiğini ve pekiştirdiğini de açıkça ortaya koydu. İzdivaç programlarında kadınlık ve erkeklik rollerinin “doğal” ya da “tanrı vergisi” olarak görülmesi erkek egemenliğini meşrulaştırıyor, kadının cinsel ve ekonomik yönden erkeğe bağımlılığını normalleştiriyor, evlilik çatısı altında ve toplumda var olan kadın-erkek eşitsizliğini görünmez kılıyordu.

Bu kitabın oluşmasına pek çok insan katkı sağladı. Maltepe Üniversitesi İletişim Bilimleri Doktora Programı'nda ders aldığım değerli hocalarım Prof. Dr. Şahin Karasar ve Prof. Dr. Peyami Çelikcan tez önerisi yazarken bana çok yardımcı oldular. Tez yazma aşamasında ise tez danışmanım Prof. Dr. Gül Batuş, bilimsel birikimi ve olumlu desteğiyle her zaman yanımda oldu. Tez izle-

me jüri üyeleri Prof. Dr. Nilüfer Timisi ve Doç. Dr. Nazan Haydari Pakkan olumlu eleştirileri ve yönlendirmeleriyle bu çalışmaya büyük katkı sağladılar. Hepsine tek tek çok teşekkür ederim. Tezi yazdıktan yıllar sonra Beykent Üniversitesi'nde mesai arkadaşım olan Doç. Dr. Mine Demirtaş'a, bu çalışmayı kitaba dönüştürme konusunda beni yüreklendirdiği için çok teşekkür ederim. Son olarak, eşim Tefvik Kaya ve oğlum Burak Kaya'ya teşekkür etmek isterim. Akademik çalışmalar dolayısıyla "kadınlık görevlerine" yeterince zaman ayıramadığım için gündelik işlerdeki aksamaları hoş görmeye ve bana destek olmaya devam ediyorlar.

KAYNAKÇA

- Adler, A. (1999). *Cinsiyetler Arasındaki İşbirliği*. İstanbul: Payel Yayınevi.
- Adorno, T. W. & Horkheimer, M. (2010). *Aydınlanmanın Diyalektiği*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Adorno, T. W. (2007). *Kültür Endüstrisi Kültür Yönetimi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Ahıska, M. (2005). *Radyonun Sihirli Kapısı: Garbiyatçılık ve Politik Öznellik*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Akay, A. (2000). *Michel Foucault'da İktidar ve Direnme Odakları*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Akca, E. B. (2009). "İdeoloji, Dil, Söylem ve Anlam İlişkisi: Medyada Anlamın Toplumsal İnşası", *Medyada Gerçekliğin İnşası*. Parlak, İ. (Ed.). Konya: Çizgi Kitabevi
- Aksop, G. (2001). "Televizyon Türlerinde Dönüşüm", *Ankara Üniversitesi Yıllık 1999*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Aksop, G. (1998). "Türkiyede Reality Show'lar", *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akşit, E. E. (2009). "Haydi Kızlar Okula: Kızların Eğitimi, Kadınların Bilgisi ve Kamusal Alan Tartışmaları", *Toplum ve Bilim*. Sayı. 114.
- Althusser, L. (2006). *İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Altun, F. (2011). *Modernleşme Kuramı Eleştirel Bir Giriş*. İstanbul: Küre Yayınları.
- Arat, N. (2010). *Feminizmin ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları.
- Arat, N. (1986). *Kadın Sorunu*. İstanbul: Say Yayınları.
- Arık, B. (2006). "Raymond Williams". *Kadife Karanlık*. İstanbul: Su Yayınevi.
- Armand, & Mattelart, M. (2009). *İletişim Kuramları Tarihi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Atabek, G. Ş. & Atabek, Ü. (2007). *Medya Metinlerini Çözümlemek*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Atay, T. (2012). *Çin İşi Japon İşi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Aytaç, A. M. (2007). *Ailenin Serencamı Türkiye'de Modern Aile Fikrinin Oluşması*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Barutca, E. M. (2007). Kadın Deneyiminin Ortaya Çıkartılmasının Olanacağı. *Doktora Tezi*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana-bilim Dalı.
- Baş, T. & Akturan, U. (2008). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Bauman, Z. (2010). *Sosyolojik Düşünmek*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2009). *Akışkan Aşk*. İstanbul: Versus Kitap.
- Bauman, Z. (2003). *Modernlik ve Müphemlik*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (1996). *Yasa Koyucular ile Yorumcular*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Beauvoir, S. (1993). *Kadın İkinci Cins*. İstanbul: Payel Yayınları.

- Benhabib, S. (1996). "Kamu Alanı Modelleri" *Cogito*. Sayı: 8. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Benhabib, S., Butler, J., Cornell, D. & Fraser, N. (2008). *Çatışan Feminizmler*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Berktaş, F. (2006). *Tarihin Cinsiyeti*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Berktaş, F. (2004). "Kadınların İnsan Haklarının Gelişimi ve Türkiye", *Sivil Toplum ve Demokrasi Konferans Yazuları*. İstanbul.
- Berktaş, F. (2000). *Tektanrılı Dinler Karşısında Kadın*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Berktaş, F. (1998). "Cumhuriyet'in 75 Yıllık Serüvenine Kadınlar Açısından Bakmak", *75 Yılda Kadınlar ve Erkekler*. Berktaş Hacımirzaoğlu, A. (Ed.). İstanbul: Tarih Vakfı
- Berktaş, F. (1993). "Türkiye Solunun Kadınlara Bakışı: Değişen Bir Şey Var mı?", *Kadın Bakış Açısından 1980'ler Türkiye'sinde Kadın*. Tekeli, Ş. (Ed.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Bhasin, K. (2003). *Toplumsal Cinsiyet*. İstanbul: Kadınlarla Dayanışma Vakfı Yayını.
- Bhasin, K. (1993). *What is Patriarchy?*. New Delhi: Printed by Raj Press.
- Binark, M. & Kılıçbay, B. (2004). "Türkiye'de Gerçek Televizyonu ve Görsel Kimlikler: Biri Bizi Gözetliyor Örneği", *İletişim Araştırmaları*. 1 (2).
- Binark, M. & Çelikcan, P. (1998). "Mahremiyetin Müzakereye Çağırılması ve Yıldı Örneği: Mahrem Alandan Pop-Mahrem Alana". *Kültür ve İletişim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayını.
- Bircan, İ. (2002). "Türkiye'de Yoksulluk ve Kadınlar", *Yoksulluk Şiddet ve İnsan Hakları*. Özdek, Y. (Ed.). Ankara: TODAİE İnsan Hakları Araştırma ve Derleme Merkezi, Ankara.
- Bock, P. K. (2001). *İnsan Davranışının Kültürel Temelleri*. İstanbul: İmge Kitabevi.
- Bora, A. (2007); "Kadınlar ve Hane: Olmayanın Nesini İdare Edeceksin?", *Yoksulluk Halleri*. Erdoğan, N. (Ed.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Bora, A. & Üstün, İ. (2005). *Sıcak Aile Ortamı*. İstanbul: TESEV Yayınları.
- Bora, A. (2005). *Kadınlar Sınıfı: Ücretli Ev Emegi ve Kadın Öznelliğinin İnşası*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Butler, J. (2010). *Cinsiyet Belası*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Chodorow, N. J. (1979). "Mothering, Male Dominance and Capitalism", *Capitalist Patriarchy and Case for Socialist Feminism*. Eisenstein, Z. R. (Ed.). New York: Monthly Review Press.
- Chodorow, N. J. (1974). "Family Structure and Feminine Personality", *Women, Culture and Society*. Stanford: Stanford University Press.
- Code, L. (2000). *Encyclopedia of Feminist Theories*. New York: Routledge.
- Connell, R. W. (1998). *Toplumsal Cinsiyet ve İktidar, Toplum, Kişi ve Cinsel Politika*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Corner, J. (2002). "Performing the Real: Documentary Diversions", *Television & New Media*, 3 (3).
- Cornwall, A. & Lindisfarne, N. (1994). *Dislocating Masculinity: Comparative Ethnographies*. London: Routledge.

- Crehan, K. (2006). *Gramsci Kültür Antropoloji*. İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Crowley, D. & Heyer, P. (2010). *İletişim Tarihi*. Ankara: Phoenix.
- Çakır, S. (1996). *Osmanlı Kadın Hareketi*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Çelenk, S. (2005). *Televizyon Temsil Kültür*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Çoban, B. (2003). *Söylem ve İdeoloji*. İstanbul: Su Yayınları.
- Dahlgren, P. (1996). *Television and the Public Sphere*. London: Sage.
- Davidoff, L. (2002). *Feminist Tarihyazımında Sınıf ve Cinsiyet*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Debord, G. (2010). *Gösteri Toplumu*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Delaney, C. (2001). *Tohum ve Toprak*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Demez, G. (2005). *Kabadaydan Sanal Delikanlıya Değişen Erkek İmgesi*. İstanbul: Babil Yayınları.
- Direk, Z. (2009). "Judith Butler: Toplumsal Cinsiyet ve Bedenin Maddeleşmesi", *Cinsiyetli Olmak*. Direk, Z. (Ed.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Donovan, J. (2009). *Feminist Teori*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Duben, A. (2002). *Kent Aile Tarih*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Durakbaşı, A. (1998). "Cumhuriyet Döneminde Modern Kadın ve Erkek Kimliklerinin Oluşumu: Kemalist Kadın Kimliği ve Münevver Erkekler", *75 Yılda Kadınlar ve Erkekler*. Berktaş Hacımiraçoğlu, A. (Ed.). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Eagleton, T. (2005). *İdeoloji*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Ecevit, Y. (1998). Ecevit, Y. (1998) "Küreselleşme, Yapısal Uyum ve Kadın Emeginin Kullanımında Değişmeler", *Küresel Pazar Açısından Kadın Emeginde ve İstihdamında Değişmeler: Türkiye Örneği*. Özbay, F. (Ed.). İstanbul: T.C. Başbakanlık-Kadın Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü ve İnsan Kaynağı geliştirme Vakfı.
- Ehrenberg, A. (1993). "La vie en direct ou les shows de l'authenticité", *Esprit*. Paris: Hachette Littérature.
- Engels, F. (1998). *Ailenin Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni*. Ankara: Sol Yayınları.
- Erdoğan, İ. (2011). *İletişimi Anlamak*. Ankara: Pozitif Matbaacılık.
- Erdoğan, İ. & Alemdar, K. (2010). *Öteki Kuram*. Ankara: Erk Yayınları.
- Erdoğan, İ. (1997). *İletişim Egemenlik Mücadeleye Giriş*. Ankara: İmge Yayınları.
- Esslin, M. (1991). *Televizyon Beyaz Camın Arkası*. İstanbul: Pınar Yayınları.
- Fairclough, N. (2004). "Dil ve İdeoloji". *Söylem ve İdeoloji*. Çoban, B & Özarslan Z. (Ed.). İstanbul: Su Yayınları.
- Fetveit, A. (1999). "Reality TV in The Digital Era: A Paradox in Visual Culture?", *Media, Culture & Society*, Oslo: Uio Press.
- Firestone, S. (1993). *Cinselliğin Diyalektiği*. İstanbul: Payel Yayınevi.
- Fisher, H. E. (2003). *Cinsel Aşkın Anatomisi*. İstanbul: Cep Kitapları.
- Foucault, M. (2011). *Bilginin Arkeolojisi*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Foucault, M. (2007). *İktidarın Gözü*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Foucault, M. (2006). *Deliliğin Tarihi*. Ankara: İmge Kitebevi.
- Foucault, M. (2005). *Özne ve İktidar*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

- Foucault, M. (2004). *Toplumunu Savunmak Gerekir*. İstanbul: YKY Yayınları.
- Foucault, M. (2003). *Cinselliğin Tarihi*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Foucault, M. (2001). *Kelimeler ve Şeyler*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Foucault, M. (1990). *The History of Sexuality Volume I: An Introduction*. New York: Vintage Books.
- Foucault, M. (1980). *Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings 1972-1977*. Godon, C. (Ed.). New York: Pantheon Books.
- Fraser, N. (2004). "Kamusal Alanı Yeniden Düşünmek: Gerçekte Varolan Demokrasinin Eleştirisine Bir Katkı", *Kamusal Alan*. Özbek, M. (Ed). İstanbul: Hil Yayınları.
- Giddens, A. (2008). *Sosyoloji*. İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Giddens, A. (2000). *Sosyoloji*. Ankara: Ayraç Yayınevi.
- Giddens, A. (2010a). *Modernliğin Sonuçları*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Giddens, A. (2010b). *Mahremiyetin Dönüşümü*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Gökçe, B. (1999). *Toplumsal Bilimlerde Araştırma*. Ankara: Savaş Yayınevi.
- Göle, N. (2000). *İslam'ın Yeni Kamusal Yüzleri*. İstanbul: Metis Yayınları, İstanbul.
- Göle, N. (2004). *Modern Mahrem*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Gökalp, Z. (1992). *Türk Ahlakı*. İstanbul: Toker Yayınları.
- Gramsci, A. (2007). *Hapishane Defterleri*. İstanbul: Belge Yayınları.
- Gross, R. (2006). "Ataerki Öncesi Hipotezi", *Bedenler Dinler ve Toplumsal Cinsiyet*. Marcos, S. (Ed.). Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Gümüşoğlu, F. (1998). "Cumhuriyetin Devrimci Eğitimimin Kadına Yaklaşımı 1928-1998", *Aydınlanmanın Kadınları*. Arat, N. (Ed.). İstanbul: Cumhuriyet Kitap Kulübü.
- Güngör, N. (2011). *İletişim Kuramlar Yaklaşımlar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Gürbilek, N. (2011). *Vitrinde Yaşamak*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Güven, S. (1996). *Toplumbiliminde Araştırma Yöntemleri*. Bursa: Ezgi Yayınları.
- Habermas, J. (2010). *Kamusal Alanın Yapısal Dönüşümü*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Habermas, J. (1992). "Further Reflections on the Public Sphere", *Habermas and the Public Sphere*. Calhoun, C. (Ed.). London: MIT Press.
- Hall, S. (2005). "Anlamlandırma, Temsil, İdeoloji: Althusser ve Post-Yapısalcı Tartışmalar", *Kitle İletişim Kuramları*. Mutlu, E. (Ed.). Ankara: Ütopya Yayınları.
- Hall, S. (2001). "Encoding/Decoding", *Media and Cultural Studies*. Durham, M.G. & Kellner, D. M. (Ed.). Oxford: Blackwell Publishing.
- Hall, S. (1999). "Kültür, Medya ve İdeolojik Etki", *Medya İktidar İdeoloji*. Küçük, M. (Ed.). Ankara: Ark Yayınları.
- Hall, S. (1997). "İdeoloji ve İletişim Kuramı". *Medya Kültür Siyaset*. İrvan, S. (Ed.). Ankara: Ark Yayınları.
- Hall, S. (1994a). "İdeolojinin Yeniden Keşfi: Medya Çalışmalarında Baskı Altında Tutulanın Geri Dönüşü". *Medya İktidar İdeoloji*. Küçük, M. (Ed.). Ankara: Ark Yayınları.

- Hall, S. (1994b). "Kültür Medya ve İdeolojik Etki". *Medya İktidar İdeoloji*. Küçük, M. (Ed.). Ankara: Ark Yayınları.
- Hill, A. & Palmer, G. (2002). "Editorial: Big Brother", *Television & New Media*, 3 (3).
- Hobsbawm, E. J. (2012). "Gramsci ve Marksist Politik Teori", *Gramsci'ye Farklı Yaklaşımlar*. Sassoon, A. S. (Ed.). Ankara: Dipnot Yayınları.
- Horkheimer, M. (1936). "Allgemeiner Teil". *Studien über Autorität und Familie*. Paris: Alcan.
- Humm, M. (1992). *Feminisms*. New York: Harvester Wheatsheaf.
- Inglis, F. (2005). "Frankfurt Okulu". *Kitle İletişim Kuramları*. Mutlu, E. (Ed.). Ankara: Ütopya Yayınları.
- Kadıoğlu, A. (1998). "Cinselliğin İnkârı: Büyük Toplumsal Projelerin Nesnesi Olarak Türk Kadınları", *75 Yılda Kadınlar ve Erkekler*. Berktaş Hacımirzaoğlu, A. (Ed.). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2002). "Cross Cultural Perspectives on Family Change", *Autonomy and Dependence in the Family*. Liljestrom, R. & Özdalga, E. (Ed.). İstanbul: Sweedish Research Institute.
- Kandiyoti, D. (1998). "Gender, Power and Contestation: Rethinking bargaining with patriarchy", *Feminist Visions of Development: Gender, Analysis and Policy*. Jackson, C. & Pearson, R. (Ed.). Londra: Routledge.
- Kandiyoti, D. (1997). *Cariyeler Bacular Yurttaşlar*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Kandiyoti, D. (1988). "Bargaining With Patriarchy", *Gender and Society, Vol.2, No.3*.
- Karasar, N. (1994). *Araştırmalarda Rapor Hazırlama*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık.
- Kejanlıoğlu, B. (2010). "Medya Çalışmalarında Kamusal Alan Kavramı", *Kamusal Alan*. Özbek, M. (Ed.). İstanbul: Hil Yayın.
- Kellner, D. (2010). "Frankfurt Okulu'nu Yeniden Değerlendirmek: Martin Jay'in Diyalektik İmgelem'inin Eleştirisi". *Frankfurt Okulu*. Bağçe, H. E. (Ed.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Kellner, D. (2010). "Erich Fromm, Feminizm ve Frankfurt Okulu". *Frankfurt Okulu*. Bağçe, H. E. (Ed.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Kellner, D. (2005). "Kültür Endüstrileri". *Kitle İletişim Kuramları*. Mutlu, E. (Ed.). Ankara: Ütopya Yayınları.
- Kesim Güven, S. (2011). "Gözetimin Toplumsal Meşruiyeti". *Medya Mahrem*. Köse, H. (Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Kılıçbay, B. B. (2005). "Türkiye'de Gerçeklik Televizyonu ve Yeni Televizyon Kültürü", *Doktora Tezi*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kilborn, R. & Izod, J. (1997). *An Introduction to Television Documentary: Confronting Reality*. New York & Manchester: Manchester University Press.
- Kongar, E. (2002). *Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Korkmaz, N. (2008). "Kültürel İncelemeler Geleneğinde Kültür, Popüler Kültür ve İdeoloji Sorunu", *Medya Popüler Kültür ve İdeoloji*. Yaylagül, L., & Korkmaz, N. (Ed.). Ankara: Dipnot Yayınları.

- Köker, E. (2004). "Saklı Konuşmalar", *Kamusal Alan*. Özbek, M. (Ed.). İstanbul: Hil Yayın.
- Kula, O. B. (2010). "Bazı Siyasi Partilerin AB Politikaları Bağlamında Bir Söylem Çözümleme Denemesi". *Sosyoloji Yazıları*. Güngör, N. & Diğerleri. (Ed.). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Küçükcan, T. (2011). *Toplumun Kültür Politikaları ve Medyanın Kültürel Süreçlere Etki Algısı Araştırması*. Ankara: SETA
- Küçükkerdoğan, B. (2009). *Televizyon ve..* Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Kümbetoğlu, B. (2006). *Sosyolojide ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Laplante, L. (1996). *Televizyon: Düşünmeyi Engelleyen Makine*. Ankara: Ark Yayınları.
- Lerner, D. (1964). "The Passing of Traditional Society", *Modernizing the Middle East*. New York: Free Press.
- Livingstone, S. & Lunt, P. (1994). *Talk on Television: Audience Participation and Public Debate*. Londra: Routledge.
- Lorber, J. (2001). *Gender Inequality*. California: Roxbury Publishing.
- Lower, L. M. (2005). "Couples with Young Children", *Handbook of Couples Therapy*. Harway, M. & John Wiley, J. (Ed.). New Jersey: Incorporated, Hoboken.
- MacKinnon, A. (2003). *Feminist Bir Devlet Kuramına Doğru*. İstanbul: Metis Yayınları
- Manga, J. E. (2003). *Talking Trash: The Cultural Politics of Daytime TV Talk Shows*. New York and London: New York University Press.
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Marx, K. & Engels, F. (2008). *Alman İdeolojisi*. Ankara: Sol Yayınları.
- McLaughlin, L. (1993). "Chastity Criminals in the Age of Electronic Reproduction", *Journal of Communicaiton Inquiry*. 17(1).
- McLuhan, M. (2005). *Yaradığımız Medya*. İstanbul: Merkez Kitapçılık.
- McLuhan, M. (1964). *Understanding Media, The Extensions of The Man*. London: Mit Press.
- Millett, K. (1987). *Cinsel Politika*. İstanbul: Payel Yayınevi.
- Modleski, T. (1998). *Eğlence İncelemeleri*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Mohanty, C. T. (2008). *Sınır Tanımayan Feminizm*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Murdock, G. (2000). "Talk Shows: Democratic Debates and Tabloid Tales". *Television Across Europe: A Comparative Introduction*. Wieten, J., Murdock, G., Dahlgren, P. (Ed.). London: SAGE Publications Ltd.
- Mutlu, E. (2008). *İletişim Kuramları*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Mutlu, E. (2005). *Globalleşme, Popüler Kültür ve Medya*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Neuman, W. L. (2012). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri: Nicel ve Nitel Yaklaşımlar*. İstanbul: Yayın Odası.
- Ortner, S. B. (2005). *Making Gender: The Politics and Erotics of Culture*. Boston: Beacon Press.

- Özbek, M. (2004). "Politik Kamusal Alan ve Kolektif Yaratıcılık", *Kamusal Alan*. Özbek, M. (Ed.). İstanbul: Hil Yayını.
- Özsoy, A. (2005). "Popüler Kültür Ürünü Olarak Durum Komedileri: Çocuklar Duymanın Örneğinde Aile Söylemi", *Doktora Tezi*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dalı.
- Öztamur, P. (2002). "Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Güzellik Yarışmaları ve Femenin Kadın Kimliğinin Kuruluşu", *Toplumsal Tarih*. Mart. Sayı. 99.
- Parlak, İ. (2009). "Önsöz", *Medyada Gerçekliğin İnşası*. Parlak, İ. (Ed.). Konya: Çizgi Kitabevi.
- Parsons, T. (1948). "The Position of Sociological Theory", *American Sociological Review*. Vol. 13. No. 2. Harvard University Press.
- Pateman, C. (2004). "Kardeşler Arası Toplumsal Sözleşme", *Sivil Toplum ve Devlet*. Keane, J. (Ed.). Ankara: Yedikıta Yayınları.
- Pateman, C. (1994). "God Hath Ordained to Man a Helper: Hobbes, Patriarchy and Conjugal Right", *Feminist Interpretations and Political Theory*. Shanley, L. M. & Pateman, C. (Ed.). Cambridge: Polity Press.
- Pateman, C. (1989). *The Disorder of Women; Democracy, Feminism and Political Theory*. California: Stanford University Press
- Phillips, A. (1995). *Demokrasinin Cinsiyeti*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Portelli, H. (1982). *Gramsci ve Tarihsel Blok*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Poster, M. (1989). *Eleştirel Aile Kuramı*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Postman, N. (2010). *Televizyon Öldüren Eğlence*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Ramonet, I. (2004). *La Tyrannie de la Communication*, Paris: Gallimard/Folio.
- Ritzer, G. (1988). *Sociological Theory*. New York: Knopf Press.
- Robins, K. (1999). *İmaj*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Rowbotham, S. (1998). *Kadın Bilinci Erkek Dünyası*. İstanbul: Payel Yayınevi.
- Rudestam, K. E., & Newton, R. R. (2001). *Tezin Üstesinden Gelebilmek: İçerik ve Süreç Konusunda Kapsamlı Bir Rehber*. Ankara: 3A Yayınları.
- Russell, B. (1996). *Evlilik ve Ahlak*. İstanbul: Say Yayınları.
- Sancar, S. (2012). *Türk Modernleşmesinin Cinsiyeti*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Sancar, S. (2009). *Erkeklik: İmkânsız İktidar*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Sancar, S. (2008). *İdeolojinin Serüveni*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Sancar, S. (2004). "Otoriter Türk Modernleşmesinin Cinsiyet Rejimi". *Doğu Batı* Sayı: 29. Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Sanders, B. (2010). *Öküzün Ası Elektronik Çağda Yazılı Kültürün Çöküşü ve Şiddetin Yükselişi*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Savran, G. (2004). *Beden Emek Tarihi: Diyalektik Bir Feminizm İçin*. İstanbul: Kanat Yayınları.
- Sennett, R. (2002). *Kamusal İnsanın Çöküşü*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Scholle, D. J. (1999). "Eleştirel Çalışmalar: İdeoloji Teorisinden İktidar/Bilgiye". *Medya İktidar İdeoloji*. Küçük, M. (Ed.). Ankara: Ark Yayınları.
- Sirman, N. (2006). "Önsöz", *Harem ve Kuzenler*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Sirman, N. (2005). "The Making of Familial Citizenship in Turkey", *Challenges to Citizenship in a Globalizing World: European Questions and Turkish Experiences*. (Ed.). Keyman, F. & İçduygu, A. London: Routledge.

- Slater, P. (1998). *Frankfurt Okulu*. İstanbul: Kabcacı Yayınevi.
- Smith, P. (2005). *Kültürel Kuram*. İstanbul: Babil Yayınları.
- Stevenson, N. (2008). *Medya Kültürleri*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Tekeli, Ş. (1998). "Birinci ve İkinci Feminist Hareketlerin Karşılaştırmalı İncelemesi", *75 Yılda Kadınlar ve Erkekler*. Berktaş Hacımırzaoğlu, A. (Ed.). İstanbul: Tarih Vakfı
- Tekinalp, Ş. & Uzun, R. (2009). *İletişim Araştırmaları ve Kuramları*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Tezcan, M. (2000). *Türk Ailesinin Antropolojisi*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Therborn, G. (2010). "Frankfurt Okulu". *Frankfurt Okulu*. Bağçe, H. E. (Ed.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Timisi, N. (2003a). *Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi*. Ankara: Dost Yayınları.
- Timisi, N. (2003b). *Medya ve Deprem*. Ankara: Radyo Televizyon Üst Kurulu Yayını.
- Timisi, N. & Gevrek, M. A. (2002). "80'ler Türkiye'sinde Feminist Hareket". *90'larda Türkiye'de Feminizm*. Bora, A. & Günel, A. (Ed.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Timisi, N. (1996). *Medyada Cinsiyetçilik*. Ankara: T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü Yayını.
- Timisi, N. & Kejanlıoğlu, B. (1993). "Talk Show ve Alımlama: Bir Örnek Olay Olarak 'Laf Lafı Açıyor'" *İLEF Yıllık 92*.
- Timuçin, A. (2005). *Aşkın Diyalektiği*. İstanbul: Bulut Yayın.
- Tincknell, E. & Raghuram, P. (2002). "Big Brother: Reconfiguring the 'Active' Audience of Cultural Studies?", *European Journal of Communication*, 5(2).
- Tiryaki, C. (2004). *Aşkın Kökeni*. İstanbul: Berfin Yayınları.
- Todd, A. D. & Fisher, S. (1988). *Gender and Discourse: The Power of Talk*. Norwood: Ablex Publishing.
- Toska, Z. (1998). "Cumhuriyetin Kadın İdeali. Eşiği Aşanlar ve Aşamayanlar", *75 Yılda Kadınlar ve Erkekler*. Berktaş Hacımırzaoğlu, A. (Ed.). İstanbul: Tarih Vakfı.
- Touraine, A. (2010). *Modernliğin Eleştirisi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Trenholm, S. & Jensen, A. (1988). *Interpersonal Communication*. California: Wadsworth Pub. Co.
- Üstel, F. (2004). *Makbul Vatandaşın Peşinde: II. Meşrutiyetten Bugüne Vatandaşlık Eğitimi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Vogel, U. (1989). "Is Citizenship Gender Specific?". *PSA Yıllık Konferansı'nda Sunulan Tebliğ*, Nisan.
- Walby, S. (1994). "Is Citizenship Gendered?". *Sociology*. 28(2).
- Wayne, M. (2009). *Marksizm ve Medya Araştırmaları*. İstanbul: Yordam Kitap.
- White, J. B. (1999). *Para ile Akraba*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Williams, R. (2003). *Televizyon, Teknoloji ve Kültürel Biçim*. Ankara: Dost Kitabevi.
- Williams, R. (1993). *Kültür*. Ankara: İmge Kitabevi.

- Williams, R. (1976). *Keywords*. New York: Oxford University Press.
- Williams, R. (1963). *The Long Revolution*. New York: Columbia University Press.
- Yalom, M. (2002). *Evli Kadının Tarihi*. İstanbul: Çitlembik Yayınları.
- Young, I. M. (1997). *Dilemmas of Gender, Political Philosophy and Policy*. New Jersey: Princeton University Press.
- Yuval-Davis, N. (2003). *Cinsiyet ve Millet*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Yaylagül, L., & Korkmaz, N. (Ed.). (2008). *Medya Popüler Kültür ve İdeoloji*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Zipes, J. (2005). "Frankfurt Okulu ve Kültür Eleştirisi". *Kitle İletişim Kuramları*. Mutlu, E. (Ed.). Ankara: Ütopya Yayınları.
- Zoonen, van L. (2005). *Entertaining the Citizen: When Politics and Popular Culture Converge*. Boulder: Rowman and Littlefield.
- Zoonen, van L. (1997). "Medyaya Feminist Yaklaşımlar". *Medya Kültür Siyaset*. İrvan, S. (Ed.). Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.